

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

27 лютого 2019 р.

Київ

№ 126 - р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Енергодарської міської ради від 14.12.2018 № 01-16/2629-01 (вх. № 1047-ПДД від 18.12.2018), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/286312863128631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789),

ВСТАНОВИВ:

1.1. Надавач підтримки

- (1) Управління комунальної власності Енергодарської міської ради Запорізької області (місцезнаходження: 71502, вул. Набережна, 24, м. Енергодар, Запорізька обл., ідентифікаційний код юридичної особи 26249961).

1.2. Отримувач підтримки

- (2) Комунальне підприємство «Комунальні системи» Енергодарської міської ради (далі – КП «Комунальні системи» ЕМР) (місцезнаходження: 71504, вул. Молодіжна, буд. 105, м. Енергодар, Запорізька обл., ідентифікаційний код юридичної особи 40286862).

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (3) Метою (ціллю) підтримки є:
 - виконання загальнодержавних (місцевих) програм розвитку.

1.4. Очікуваний результат

- (4) Здійснення комплексного благоустрою території та розвиток інфраструктури міста Енергодара у сфері житлово-комунального та зеленого господарства.
- (5) Збереження технічно справного стану, підвищення експлуатаційних якостей та продовження строків служби об'єктів комунального майна територіальної громади.
- (6) Підвищення технічного оснащення комунального підприємства з метою забезпечення надання якісних послуг населенню.

1.5. Форма підтримки

- (7) Субсидія.
- (8) Фінансування отримувача бюджетних коштів здійснюється за такими кодами економічної класифікації видатків бюджету:
 - субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям);
 - капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям).

1.6. Обсяг підтримки

- (9) 24 135,4 тис. грн.

1.7. Підстава для надання підтримки

- (10) Проект рішення Енергодарської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодар на 2019-2021 роки» (далі – Програма).

1.8. Тривалість підтримки

- (11) з 01.10.2019 по 31.12.2019.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (12) КП «Комунальні системи» ЕМР створено рішенням Власника від 29.01.2016 № 26 і діє на підставі самофінансування й фінансування з державного та міського бюджету.
- (13) Власником КП «Комунальні системи» ЕМР є Енергодарська міська рада.
- (14) Майно КП «Комунальні системи» ЕМР, що знаходиться в комунальній власності та закріплене за ним, належить йому на праві господарського відання.
- (15) Відповідно до інформацій, наданої Управлінням комунальної власності, основним видом діяльності підприємства, що становить більшу частину доходу від операційної діяльності, є: ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування та світлофорних об'єктів.
- (16) Програма розроблена з метою реалізації на території міста державної політики, власних повноважень виконавчих органів міської ради у сфері розвитку та утримання житлово-комунального господарства, створення умов щодо утримання, відновлення й захисту сприятливого для життєдіяльності населення середовища та забезпечення населення якісними комунальними послугами.

(17) Основними завданнями господарської діяльності є експлуатація та ремонт зовнішнього освітлення міської території, світлофорних об'єктів.

(18) Проблема, для розв'язання якої буде використовуватися державна допомога:

- утримання, обслуговування, ремонт та благоустрій територій загального користування міста: вулично-дорожні мережі, міське кладовище;
- заходи з озеленення міста: придорожні газони, квітники та ін.;
- утримання, обслуговування та ремонт об'єктів зовнішнього освітлення міста;
- інші заходи для забезпечення комунальними підприємствами (балансоутримувачами комунального майна) обслуговування та ремонту об'єктів комунальної власності.

(19) Відповідно до проекту рішення Енергодарської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодара на 2019-2021 роки» КП «Комунальні системи» ЕМР буде здійснювати такі заходи:

- підвищення ефективності роботи комунальних підприємств міста: придбання матеріалів, обладнання, інвентарю, інструментів, спецодягу, оргтехніки, побутової техніки, програмного забезпечення, меблів та ін.;
- проведення заходів із благоустрою, будівництва, реконструкції, ремонтів та утримання обслуговування 100 об'єктів благоустрою, зокрема: скверів, площ, стадіонів, парків, внутрішньоквартальної території міста, фонтанів, пам'ятників, міського пляжу, прогулянкового каналу, туалетів та інших об'єктів, які знаходяться на території міста, вивезення та захоронення твердих побутових відходів;
- утримання та обслуговування 100 об'єктів вулично-дорожньої мережі та об'єктів благоустрою;
- закупівля електричної енергії для освітлення доріг, вулиць та інших об'єктів міста, реконструкція, поточний та капітальний ремонт, розробка проектів, технічної документації, установка опор вуличного освітлення, послуги з випробовування, вимірювання електрообладнання, пусконаладжувальні роботи та інше;
- реалізація проектів-переможців конкурсу «Громадський бюджет міста Енергодара».

(20) Відповідно до Програми, КП «Комунальні системи» ЕМР здійснює благоустрій, утримання та ремонт таких об'єктів міста Енергодара, що знаходяться на балансі підприємства:

- тротуару по вул. Молодіжна, буд. 51-55 (тротуар від магазину «Вадим» на вул. Молодіжна, буд. 15, вздовж будинку 51 на вул. Молодіжна, та до в'їзду у ворота ДНЗ № 8);
- вуличне освітлення пр. Енергетиків;
- зовнішніх мереж по вулиці Лісовій;
- зовнішнього освітлення ЗОШ № 2, № 4, № 7;
- опор вуличного освітлення по вул. Комсомольській, буд. 5 та у дворі гуртожитку № 5 по пр. Будівельників, буд. 7;
- посту ДАІ;
- енергодарського шосе тощо.

(21) Згідно з наданою інформацією, КП «Комунальні системи» ЕМР здійснює утримання та обслуговування таких доріг міста Енергодара:

- автодорога № 2 по вул. Будівельників;
- автодорога № 5 по вул. Придніпровській;
- автодорога № 16 на цвинтар;
- автодорога № 8 у районі ринку;

- автодорога до «Пам'ятного знака»;
 - дорога № 4 по вул. Молодіжній (від пр. Енергетиків до вул. Українська) тощо.
- (22) Згідно з наданою інформацією, обслуговування значно меншої частини об'єктів освітлення міста Енергодара здійснює КП «Центр досугу «Промінь».
- (23) За інформацією, наданою надавачем листом від 22.02.2019 № 01-17/0493-01, КП «Комунальні системи» не надає платних послуг населенню або іншим суб'єктам господарювання.
- (24) Отримувач державної підтримки проводить конкурсні торги через систему «Прозоро» з метою закупівлі товарів, робіт та послуг для потреб виконання заходів, передбачених Програмою реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодар на 2019-2021 роки».
- (25) Відповідно до рішення Енергодарської міської ради від 21.09.2018 № 13 «Про реорганізацію комунального підприємства «Ритуал» Енергодарської міської ради», після реорганізації функції ритуальної служби будуть покладені на КП «Комунальні системи».
- (26) Згідно з наданою інформацією, державна допомога, яка передбачена проектом «Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодара на 2019-2021 роки», не буде спрямована на фінансування ритуальних послуг, після реорганізації КП «Ритуал» відповідно до рішення Енергодарської міської ради від 21.09.2018 № 13 «Про реорганізацію комунального підприємства «Ритуал» Енергодарської міської ради», передбачених мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг.
- (27) За інформацією надавача державної допомоги, фінансування КП «Комунальні системи» ЕМР (одержувача бюджетних коштів) за рахунок коштів місцевого бюджету спрямовується виключно на покриття витрат, пов'язаних із реалізацією заходів Програми.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (28) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (29) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- (а) підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - (б) державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - (в) підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;

(г) підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(30) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Об'єкти благоустрою як об'єкт державної допомоги

(31) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою населених пунктів.

(32) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:

- (а) затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
- (б) затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
- (в) створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
- (г) забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.

(33) Отже, на виконання статті 10 зазначеного Закону Енергодарською міською радою було розроблено проект «Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодар на 2019-2021 роки».

(34) Відповідно до статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою, зокрема, є засоби та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами.

(35) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.

(36) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:

- (а) органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
- (б) підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
- (в) орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та

ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

- (37) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (38) Відповідно до бюджетного запиту на плановий 2019 рік прогнозований обсяг бюджетних ресурсів, необхідний для КП «Комунальні системи» ЕМР, становить 24 135,4 тис. грн.
- (39) Відповідно до статті 91 Бюджетного кодексу України до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки на місцеві програми розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів.
- (40) Відповідно до статті 4 Закону України «Про поховання та похоронну справу» визначено, що діяльність у галузі поховання базується, зокрема, на принципі компенсації державою витрат, пов'язаних з похованням померлих.
- (41) Відповідно до статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції:
- вирішують відповідно до закону питання про відведення земельних ділянок для організації місць поховання;
 - забезпечують будівництво, утримання в належному стані та охорону місць поховання;
 - створюють ритуальні служби;
 - вирішують питання про надання за рахунок коштів місцевих бюджетів ритуальних послуг у зв'язку з похованням самотніх громадян, ветеранів війни та праці, а також інших категорій малозабезпечених громадян; про надання допомоги на поховання померлих громадян в інших випадках, передбачених цим Законом;
 - здійснюють контроль за дотриманням законодавства стосовно захисту прав споживачів у частині надання суб'єктами господарювання ритуальних послуг та реалізацією ними предметів ритуальної належності;
 - здійснюють інші повноваження, передбачені цим та іншими законами.
- (42) Для організації (утворення), будівництва, утримання в належному стані та охорони місць поховання сільські, селищні, міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства.
- (43) Статтею 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» передбачається, що утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених невідомих трупів забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.
- (44) Відповідно статті 22 Бюджетного кодексу України: для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних

коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

- (45) Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів визначаються рішенням про місцевий бюджет відповідно до пунктів 2 і 3 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України.
- (46) Відповідно до інформації, зазначеної у Повідомленні, головним розпорядником бюджетних коштів відповідно до проекту «Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодар на 2019-2021 роки» є Управління комунальної власності Енергодарської міської ради.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (47) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (48) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- (а) підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - (б) державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - (в) підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - (г) підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (49) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (50) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (51) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрозувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.

(52) Послуги КП «Комунальні системи» ЕМР надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті.

(53) Як наслідок, підтримка КП «Комунальні системи» ЕМР у формі субсидії на виконання проекту рішення Енергодарської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодара на 2019-2021 роки» у сумі 24 135,4 тис. грн, не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, а отже, не є державною допомогою відповідно до Закону.

(54) Разом з тим слід зазначити, що:

- (а) державне фінансування КП «Комунальні системи» ЕМР повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з утриманням та обслуговуванням об'єктів благоустрою, і в жодному разі не повинно покривати витрати на здійснення підприємницької діяльності;
- (б) використання коштів державної підтримки КП «Комунальні системи» ЕМР для здійснення підприємницької діяльності може містити ознаки державної допомоги;
- (в) КП «Комунальні системи» ЕМР має забезпечити розподіл рахунків для обліку основного виду діяльності та додаткового (підприємницької діяльності).

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789), на підставі інформації, наданої Енергодарською міською радою, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку буде надавати Енергодарська міська рада відповідно до проекту рішення Енергодарської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодара на 2019-2021 роки» у формі субсидії комунальному підприємству «Комунальні системи» Енергодарської міської ради обсягом 24 135,4 тис. гривень, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ